

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cf. regulamentului de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unirea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei

Pe 6 luni . . . 180 Lei

Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Porunca Rusaliilor

Turnul Babilonului și cenacul Rusaliilor reprezintă cei doi poli de cristalizare a destinului omenesc.

Deoparte trufia care prin tehnica lutului vrea să dărâme Cerul; nebunie ce duce inevitabil la „împărțirea limbilor” întâi, la indușmăniri și antagonisme de tot felul, apoi la sdrobirea și prăbușirea a înseși clădirii fără suflet numită impropriu „civilizație” a materiei. De altă parte modestia credinții fecundată de puterea Spiritului, care înalță pământul spre cer prin transfigurarea lăuntrică a sufletului. Puterea idealului și harului comun rodește miracolul Rusaliilor: unirea spirituală care depășește granițele vremelnice, face înțelese graiurile străine, înfrățește interesele contrastante.

Făt monstruos al „babiloniei” de totdeauna, catastrofa de acum nu va putea fi biruită nici ea decât tot numai prin acest miracol al Spiritului, pe care omenirea trebuie să-l ceară cu smerenie, să-l caute cu ardoare, să-l primească cu entuziasm și să-l afirme cu tărie apostolică. Restaurarea păcii și clădirea unei civilizații cu adevărat umane nu se poate spera decât dela idealul social al dreptății și iubirii creștine. Dacă nu vrem să pierim cu totul, va trebui să intronăm în lume, cu adevărat și pe toată linia, primatul spiritului.

Această mare operă a transfigurării generale reclamă apostoli. Peste ruinele și durerile grozăvii de acum, Spiritul vieții suflă cu putere mare. Caută însă graiuri prin care să se tâlmăcească mulțimilor, inimi de foc care să aprindă. — Sărbătoarea de mâne este un bun prilej de ascultare a chemărilor de sus, de trezire a răspunderilor ce avem fiecare, ca români, creștini și catolici. Toate aceste calități ne impun obligațiuni precise, de care nu putem fugi fără pecetea apostasiei.

Urmând porunca Rusaliilor și pilda apostolilor, va trebui să începem prin proclamarea îndrăzneată a adevărului și dreptății, în fața și în ciuda tuturor. Avem drepturi de reclamat, dureri de mărturisit, misiuni de împlinit; ca neam în mijlocul popoarelor, ca biserică unită cu Roma în mijlocul neamului. Pe amândouă terenele, păcătuim prin exces de prudență. Tăcerile nu totdeauna sunt semn de înțelepciune; adesea ele seamănă a renunțare și servilism. De obicei, capul prea plecat, dacă nu se taie de sabie, va fi strivit în picioare.

Intăriți prin Spiritul, Apostolii au început a vesti adevărul în adunări, fără a aștepta aprobările lui Pilat și binecuvântările Sinedriului evreesc. Să facem la fel. Ne găsim la o periculoasă curbă a destinului, când orice șovăire, orice lipsă de curaj apostolic ne poate fi fatală! — Spiritul Rusaliilor, el singur, ne va mântui!

Spiritul plutește încă...

de LIVIU PANDREA

„Intru început era Cuvântul”... Cui nu i-a bătut inima, când în ziua Invierii, Biserica pentru a arăta măreția Inviatului, ne aruncă în valurile nevăzute ale veșniciei, citind din prologul Evangheliei S. Ioan mărețiile dintâi ale Cuvântului? Graiu de om nimic mai fără zări n'ar fi putut spune, și muritorul de rând își pierde pașii înțelegerii, devenit pelerin pe întinsurile nemărginirii... „aceasta era întru început la Dumnezeu”...

La fel, cu o putere de incisivă expresie, al cărei secret desigur că-l dețin cărțile sfinte dela Cuvântul — expresia vie și icoana desăvârșită a ființei lui Dumnezeu — în cele trei stihuri inițiale ale Facerii, se trasează rezumatul anticipat al întregii ființări.

„La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul”: iată așezate în dănuire temeliele prime ale lumii. „Și pământul era fără chip și pustiu, și întunec era deasupra adâncului, iar Spiritul lui Dumnezeu se purta peste ape”. Este atât de sugestivă această evocare a dătătorului de viață, în chiar pragul scripturii vieții. „Și a zis Dumnezeu să fie lumină. Și s'a făcut lumină”...

* * *

Milenii și milenii în urmă, la răspântia Istoriei, prezența aceluiasi Spirit primește un sens mult mai plin, când e pe cale de a risipi în întunecul material, ci cel al păcatului, instaurând în locu-i împărăția harului. Omenirea era fără chip, căci chipul și modelul desăvârșirii — Isus, se înălțase; rămăsese pustie și întunec era peste tot în omenire, de pe tăria căreia steaua Legământului vechi se stinsese, lăsând necontestată împărăție beznei idololatrice. Doar Natura prinsă în zefirul primăverii, gemea din seninul ei în adăstare, în a cincizecia dimineață dela Paști și se cutremura simțind aproape pe același Spirit al primelor ei zori. „Și s'a simțit pe neașteptate un vuet ca de viitor care trece, și limbi apărură de foc... și s'au umplut cu toți de Spirit Sfânt”.

Cercetând semnele și premisele vremilor, concluzia trăirii unei clipe asemănătoare ți se impune și astăzi. Omenirea rămasă fără chip, fără un Ideal autentic — și acesta-i unul singur, cel evanghelic —, rămasă pustie și pustie de război își târăște și azi existența prin întunecul ateu sau neopăgân. Noțiunea însăși a bisericii se întunecă, se alterează în mintea atâtor creștini. Biserica nu mai e văzută în puritatea ei dintâi, cum a ieșit din foisorul Rosaliilor, înrouată de stropii harului și îmbogățită de focul Spiritului. Acești „creștini de Dumineca” dacă mai au credință în Biserică, e o credință vlăguită,

prea puțin afirmativă și mai ales prea puțin luminoasă pentru ca să poată avea o înrăurire serioasă asupra vieții lor și să le servească de îndreptar sentimentelor și gândurilor proprii. Biserica e contemplată doar sub aspectul utilului, personal ori național, și de aceea nu arareori în viața unor astfel de botezați, cuvântul șefului de societate anonimă unde și au acțiunile sau dividendele, se bucură de o mai atentă ascultare, decât cel al Șefului suprem al Bisericii. Deși acesta deține adevărata cârmă a lumii, căci prin el veghează peste Biserică Spiritul Sfânt ce o conduce fără greș, nu este totuși ascultat. Glasul lui are accente de Părinte, ce nu pot izvorî altfel, decât dintr'o inimă plină de iubire divină. „Glasul nostru, cum spunea Sf. Părinte în discursul său din 2 Iunie cr., este glasul sentinței neadormite puse de Dumnezeu să apere familia umană... și e inspirat din iubirea lui Hristos, care învinge toate și care ne îndeamnă și ne înflăcărează”. Ori în această familie umană, cum singur a nuanțat-o, merită o deosebită atenție națiunile mai mici și mai încercate. Avem deci și noi un loc, loc ales în inima paternă a Vicarului lui Hristos. Dar iubirea cere — e lege universală aceasta — să fie plătită cu aceeași sinceritate.

* * *

E dureros, și trebuie să o spunem: mulți nu par a înțelege glasul vremilor ce vin. Și pentru a-i face să cuprindă anumite lucruri, ne coborim din empireul Rusaliilor pe planul utilului, al cărui limbaj îl vor înțelege poate mai bine. Biserica Romei va avea de spus un cuvânt hotărâtor nu numai în fața Drepțului Judecător, al cărui Vicar de drept și de fapt e Sf. Părinte, ci și în fața viitoarelor conferințe de pace. Cine nu înțelege glasul limbilor dela Rosalii, înțelege măcar pe cel al umbrelor străbunilor ce ne dictează întoarcerea spre izvoarele originii noastre, spre Roma. S'o facem nu cu inima împovărată de umilirea renegării mentalității trecutului, ci cu ființa innoită de focul Rusaliilor, recunoscând imperatiile viitorului și chemarea sângelui și a credinței coloniștilor romani.

* * *

Redresarea pe plan național presupune, însă, îndreptarea fiecăruia dintre noi. Aceași adăstare de Rusalii se întâmplă și în sufletul atâtor creștini de elită. Peste involburările adâncurilor de conștiință nelimpzită, peste huma pustie și dogorită de arșițele patimilor, peste mintea rătăcită în întunecul maximeilor materialiste sau neopăgâne, și deasupra vaerului neamurilor prinse în hora lugubră a

morții, plutește nevăzut, dar viu, Spiritul innoitor al Dumnezeuului Creator, care se poartă în căutare de suflete disponibile, de suflete de elită.

Invierea va sosi, când Rusaliile nu vor fi numai o sărbătoare bisericească, ci și un fapt național. Invierea va veni când în sufletul fiecărui creștin se va găsi un vajnic soldat al lui Hristos, și când pe fiecare altar cu flacăra unei candelă va arde un suflet de Apostol.

România adevăratelor noastre hotare. Cu prilejul Zilei Eroilor, d. Mareșal Antonescu a rostit un cuvânt omagial, din care reținem și noi, pentru semnificația lor specială — să nu se uite cine le spune și când le spune — câteva precizări dragi sufletului românesc dornic de un bine pentru care a vărsat și varsă pâraie de sânge, fără nici o precupețire. — A zis așa Conducătorul Statului Român, închinându-se memoriei Eroilor:

„Pe jertfa lor, — a spus Mareșalul Conducător — pe virtuțile și vitejia eroilor noștri morți și vii, vom întemeia fără nouă și puternică, cinstită de prieteni și temută de dușmani, în care Românul să se simtă mândru și fericit că este Român.

În fața acestor morminte, care sfințesc lupta noastră de totdeauna, mărturisesc credința Neamului întreg în biruința românească și făgăduim să facem din jertfa eroilor noștri temeuri de luptă nouă, pentru ca *Românii de pretutindeni să-și poată afirma cu fruntea sus dreptul lor la onoare și la libertate națională.*

Pe fapta lor măreață de ziditori ai României de ieri, de astăzi și de mâine, pe virtuțile lor ostășești, pe credința lor neclintită în drepturile Neamului Românesc, pe puterea lor de jertfă și pe tăria lor în fața vieții și a morții, s'a ridicat în trecut și vom ridica în viitor România nădejdelor noastre drepte, *România adevăratelor hotare românești.*

Luând pildă dela ei și dela înaintașii

noștri, suntem hotărâți să nu lăsăm arma din mână până ce nu va răsări din nou *soarele biruinții drepturilor românești*“.

Preotul și tineretul școlar în timpul vacanțelor

de prof. Alexandru Todea

Tineretul ce formează aluatul în care Biserica și școala s'au năzuit să arunce fermentul care să dospească și din care să se formeze pâinea de mâne a Bisericii și a Neamului, cu sfârșitul anului școlar a apucat pe drumurile șerpuitoare ale câmpiilor și dealurilor, împrăștiindu-se pe la căsuțele de pe lângă bisericile satelor și orașelor noastre.

E firesc, ca cei cari în decursul anului școlar au aruncat în sufletele lor câte o frântură din fermentul divin, încercând să înfrățească cerul cu pământul într'o inimă tânără, să fie îngrijorați de soarta lor, să-i urmărească, să facă tot posibilul ca scânteia cerească ascunsă în pieptul lor să nu-și piardă fosforul, ci din contră să devină incandescentă și mai luminată.

Siguranța cea mai bună că norii ispitelor nu vor putea întuneca strălucirea harului din sufletele lor, va fi atunci, când tinerul reintors dela școală la casa părințească va găsi în preotul satului un părinte sufletesc, un director spiritual, un far luminător, un „Alter Christus“, care-l va încuraja în drumul început și-l va ajuta să se ridice pe culmile vieții spirituale.

Spre acest scop, preotul își va reaminti că la baza educației sunt mijloacele supranaturale, *mărturisirea și cuminecarea*, fără de care e imposibilă transformarea unui suflet. Mai ales în școlile noastre confesionale sunt cuminecări zilnice, săptămânale și lunare. Cele mai importante, cele cari au schimbat fizionomia unor școli și internate sunt cele lunare, cele din prima Vinere din lună, făcute în cinstea sfinte Inimi a lui Isus-Zidurile catedralelor și a capelelor noastre

sunt martore a minunatelor scene petrecute, când tinerii noștri, necontrolați și neconștrâși de nimenea, în prima Vinere din lună înge-nunchiau în fața Chivotului ca să primească pe Isus în inimile lor curățite prin mărturisire, ca apoi după sf. Liturghie, în clase, înainte de sunetul clopoțelului să-și ieie dejunul, care consta dintr'o bucată de pâine pe care o aduseseră în buzunar. Și majoritatea cu hotărârea de a continua 9 Vineri succesive, după dorința Mântuitorului. Acum, să nu se uite că mulți tineri ar dori să-și continue programul început și splendida practică de pietate. Și n'am vrea pentru cât bine e în lume, ca însuși preotul să fie pentru unii sau altul piedecă (cum s'a întâmplat în vacanța de Crăciun când, Anul nou fiind chiar în prima Vinere din lună, anumiți preoți au răspuns, la dorința unor elevi de a-i mărturisii și cumineca, să nu-l mai incurce cu astfel de povești chiar în ziua de Anul nou).

De aceea, preoții noștri să-și amintească, că deși nu sunt obligați, fac un serviciu extraordinar de plăcut Inimei sfinte a lui Isus, dacă *celebrează* în prima Vinere din lună, mai ales când știu că ar fi cineva care ar dori să se împărtășească. Să nu-și uite că în teologia catolică e un capitol de viață spirituală care se numește *direcțiune spirituală* și că cel dintâi chemat să îndrumeze și să încurajeze pe drumul ascensiunilor spirituale e preotul, ghidul elevilor din parohie în timpul vacanțelor.

Să avem conștiința că cea mai sublimă ocupație a unui preot e cea din confesiune și mai ales când în jurul tribunalului divin sunt tineri. Un preot bun trebuie să mărturisească dacă nu zilnic, cel puțin săptămânal. Iar dacă biserica își are preoți în toate parohiile, înseamnă că așa ar trebui să se lucreze în ogorul sufletelor, încât credincioșii oriunde să-și găsească *aceeași posibilitate* de viață suprafirească.

Dacă preotul, mai departe, vrea să ajute efectiv pe elev în linia vieții spirituale, nu va spune în fața lui necazurile cu superioritatea bisericească, nu va vorbi rău de ce-

FOIȚA „UNIRII“

Innul vlădicului INOCENȚIU MICU

Români,
ce glas de dincolo de veac și de mormânt
străbate zarea vremii călătoare, —
il auziți cum stăruie din neam în neam,
semnal de luptă aspră și muștrare?

Vlădica Inocențiu Micu dela Blaj
frângând cătușele durerii'n două;
ne-a scos din negura truditelor tăceri —
spre libertate și trăire nouă.

Români,
plecați-vă în fața celor ce-au murit
cu vreri de apurarea poruncitoare;
nu-i nimeni să ne pună'n jug de sclavi sau robi
zidind nedrepte semne ntre popoare.

Vlădica Inocențiu Micu dela Blaj
prin jertfa zilelor lui zbuciumate
în cartea veacurilor pe vecie-a scris
a neamului misiune și dreptate.

Români,
slăvit să fie ceasul marilor uniri
și drumul drept ce ni-l vom da subț soare, —

prin jertfa pentru neam noi iar vom prăznuia
a inimilor noastre sărbătoare.

Jurăm în fața ta cucernice Martir,
cu toate vrerile și pocăința — :
ne-om apăra biruitori pământul sfânt,
ne-om apăra biruitori, Credința!

Orăștie, Ziua Eroilor, 1943

VALERIU BORA

Cărțile zilei

I. M. RAȘCU: *Setea liniștei eterne*.
București, (Editura „Cugetarea“). 1943,
în 8° 193 p.

Dr. G. Călinescu vorbind despre opera literară a d. I. M. Rașcu, profesor la Academia Teologică a Seminarului Catolic din București, spune că e dominată de o religiozitate profundă. Poetul se închină zilnic la Catedrala Catolică Sf. Iosif din București. Trăește o intensă viață spirituală, ale cărei accente sunt evidente în tot ce scrie. A publicat mai multe volume de poezii. Volumul *Renunțările luminoase* este harfa înaripată a unui suflet ce cântă imn de preamărire Celui Atotputernic. Se ocupă și cu critica literară, publicând mai multe volume de mare răsunet.

De când prin darul lui Dumnezeu a fost convertit la catolicism, a scris mai multe lucrări religioase. Nu cunosc în erudiția românească o operă hagiografică mai frumos scrisă

și mai impresionantă, mai profund creștină și mai literară decât: *La Lisieux cu Sfânta Tereza*, a d. I. M. Rașcu. Ne pare nespuse bine văzând că se anunță ediția a doua. Răspândirea operelor literare despre problemele vieții spirituale dovedește că marele publicator iubeste o literatură de înaltă spiritualitate, scrisă cu talent literar.

În ultimul timp a avut mare răsunet cartea d. D. Karnabatt despre Sfântul Francisc de Assisi, ca și volumul său de poezii religioase: *Cronul Mistic*, cunoscut cetitorilor „Unirii“. Sunt foarte cetite cărțile religioase ale lui Papini, Bougaud, Mauriac, traduse în românește (editate de Cugetarea). Tot între cărțile religioase ale d. I. M. Rașcu trebuie să pomenim frumoasa lucrare: *Eminescu și catolicismul* (fragment din cursul pe care îl face teologilor despre influența catolică în literatura românească).

Convertit la catolicism în Franța, cunoscut când catolicismul francez și călătorind adesea prin Franța, scrie cu multă înțelegere despre Biserica Franceză și mai ales despre figurile de înaltă spiritualitate ale catolicismului francez. În opera recent apărută, cu titlu atât de evocativ din lumea monahală: *Setea liniștei eterne*, ne duce într'o mănăstire trapistă din Franța, la care a petrecut nouă zile de reculegere în codrii dela Soligny, la sihăstria multiseculară. Prezintă cu mult talent și o multă admirație mistică viața cu totul interiorizată a trapistilor. Sunt foarte austeri. Nu

trele noastre bisericesti, de mai marii nostri, de preotie. Nu va spune niciodata in fata lui ca regreta de ce s'a facut preot, ca nu cumva prin vorbele lui sa distruge vocatia sadita de Dumnezeu in sufletul tanarului caruia ii vorbește, și ca nu cumva tanarul cautand sa se depărteze de oameni sa se desparta de Dumnezeu.

Momentele de față sunt grele. Tineretul și are și el greutățile lui, inerente firii tinerești, apoi greutății provenite din partea anormalității timpului pe care-l trăim. Preotul însă cel dintâi își va reaminti „că fățul ăst'al patimii amare, și-al darului ce moare în așteptare: E solul sfânt... înfricoșatul crainic, izbăvitor durerilor străbune“. Pentru aceasta va trebui să pășească pe urmele lui Isus, să fie „Nou intrupatul suflet de Mesia“.

Numai caracterele nobile, sufletele mari, viața creștină trăită pe planul ei suprafiresc vor schimba relele din țara noastră. Numai acestea vor putea introna cinstea, omenia, sinceritatea, curăția etc., în viața noastră publică. Dar: elevul satului de azi, va fi conducătorul satului și a orașului de mâine. Să conlucrăm la formarea lui, bine știind că prin munca noastră punem câte o cărămidă la edificiul veșniciei neamului românesc.

† Dr. Iustin Pop.

In ziua de 6 Iunie c., Domnul a chemat la sine pe avocatul Dr. Iustin Pop. Impărăția dreptilor s'a îmbogățit, fără indoială, cu un suflet de elită; neamul însă și Biserica noastră au pierdut pe unul din stegarii cei mai de seamă ai luptei pentru adevăr și dreptate.

Trăind retras în colțul său dela Deva, Dr. I. P. a fost cunoscut și respectat. În tot Ardealul, ca unul din cei mai distinși iuriști ai noștri, și mai ales ca suflet puritan, caracter neșovăitor, om al idealului întreg și nefalsificat, dușman neimpăcat al compromisiunii, al drumului serpuitor, al necinstei și imoralității. Gânditor adânc și creștin convins, el nu putea concepe fericirea neamului decât prin înstăpânirea deplină a moralei evan-

ghelice în toată structura vieții românești publice și private. În slujba acestui ideal și-a pus toate talentele. Pentru el a militat în frontul politic (a fost, între altele, senator al Partidului național-tărănesc), în scrisul său înțelept, de concepții largi și logică strânsă, ca și în exercitarea proverbial de conștiincioasă a profesiunii sale. Păcat și pagubă, că modestia l-a făcut să refuze posturile înalte ce i s'au oferit în magistratură și mai ales catedra de profesor universitar unde ar fi fost un educator de primul rang.

Patriotismul său elevat și profund creștin, nu s'a putut împăca cu multe din stările vieții noastre publice. A dușmănit și combătut în deosebi bizantinismul ei, în care vedea chintesența răului ce ne mistuie și isvorul tragediei naționale care i-a îndurerat profund ultimii ani ai vieții.

Facă Domnul ca acolo, în lumea dreptilor și dreptății eterne, distinsul fiu al neamului și bisericii noastre care a fost Dr. Iustin Pop, să poată vedea în curând biruința idealului pentru care a trăit și a luptat pe pământ!

Colțul AGRU-lui

Dela Comitetul de Direcție al „AGRU“-lui.

Ca o urmare a directivelor de activitate indicate de Congresul general din Noemvrie 1942, Comitetul de Direcție al Agru-lui a ținut mai multe ședințe. În ședința din 17 Noemvrie a. c., pe lângă prezentarea voluminoaselor procese verbale ale Congresului, s'a numit un secretar de birou, în persoana D-lui Mihail Perian. S'a luat apoi act de toate adresele primite dela Prea Veneratele Ordinariate, respectiv a P. S. Episcopii, luând măsurile indicate sau recomandate.

În urma experienței din trecut și potrivit situației noi create prin concentrarea energiilor noastre acolo unde ne cheamă Patria, s'a luat hotărârea să se întocmească un plan de lucru unitar și în armonie perfectă cu posibilitățile prezentului, care să aducă rezultatul dorit.

Cu această ocazie, s'a constatat cu bucurie că multe organizații pătrunse de suflul nou de viață inspirat cu ocazia Congresului dela Blaj, au pornit la o nouă activitate rodnică. Exerciții spirituale, conferințe, șezători religioase s'au ținut în multe orașe și sate,

iar alte organizații s'au reconstituit în conformitate cu adresa circulară primită în 1942 dela Centru.

Activitatea Agristă la Timișoara. 1. Reuniunea Mariană de sub conducerea neobositei Doamne Maier, a adus o mulțime de roade, din care pe lângă bolnavii și răniții de prin spitale, s'au bucurat o mulțime de săraci de toate categoriile.

În preajma Sf. Paști, a organizat în biserica din Fabric, exerciții spirituale deosebit de reușite, ținute de pâr. canonic I. Agârbiceanu.

Un raport mai detaliat urmează după adunarea generală.

2. **Corul catedralei**, recrutat din cântăreți amatori și din elementele operei din loc — ca o continuare a corului catedralei din Cluj — cu ocazia Nașterii Domnului și cu concursul Reuniunii Mariane, a organizat un concert de colinzi pe care cronicile muzicale l-au ridicat la un rang de mare eveniment artistic. Acelaș cor a mai dat un concert religios la Arad. Succesul artistic și moral al acestor manifestări a fost desăvârșit.

Corul cântă în fiecare Duminică la Biserica vicarială din Fabric, spre marea satisfacție și mândrie a credincioșilor noștri, fiind condus cu deosebită competență de d. prof. Gh. Pavel, prim dirijor la Opera Română din Cluj-Timișoara.

3. **ASTRU-I** studentesc a continuat să activeze, pe lângă toate dificultățile zilelor noastre, prin participarea la sf. Liturghie în capela proprie din localul Liceului Comercial. Astru-I a organizat pentru membrii săi deosebit de rodnice exerciții spirituale, în amfiteatrul Școlii Politehnice, sub conducerea pâr. canonic Ioan Ploscariu. Exercițiile s'au soldat cu o masivă cuminecare în grup.

4. **AGRU-I** propriu zis, pe lângă reprezentarea colectivă a intereselor bisericii în colaborare cu Astru-I și Reuniunea Mariană, a organizat un ciclu de conferințe publice, cu tema centrală: *credința*.

În cadrele acestui ciclu au vorbit: prof. Aug. Cosma despre: „Credință și Viață“; pâr. Dr. Iuliu Rațiu „Credință și Moarte“; Prof. Dr. Al. Buia „Credință și Știință“; Prof. Dr. Aug. Popa „Credință și Societate“ și Sf. Sa canonic Ioan Ploscariu „Credință și Apostolat“.

Conferințele au avut loc în cea mai spațioasă sală din Timișoara, în sala festivă a Liceului Comercial, în fața unui public select, care umplea întotdeauna sala. Succesul moral al acestor conferințe a fost foarte mare, fapt care ne dă speranțe sigure că această metodă de a face educația creștinească sau misionarism, prinde.

vorbesc cu oamenii. Stau de vorbă numai cu Dumnezeu în rugăciunile lor atât de multe. Tot timpul se roagă și lucrează. Nu mănâncă niciodată carne. După moarte sunt înmormântați fără sicriu, în semn de sărăcie.

În decursul veacurilor mănăstirea trapistă în care a trăit în reculegere d. I. M. Rașcu, a trecut prin multe. Habent sua fata monasteria. A fost ctitorită încă în secolul al XII-a. Conteles Rotrou, căsătorit cu Matilda, fiica Regelui Henric al Angliei, scăpând dintr'un naufragiu a înălțat acolo, unde e azi mănăstirea trapistă de care vorbim, un oratoriu. Mai târziu s'a înșchibat o organizație monahală benedictină, cunoscută sub numirea La Trappe (probabil după treptele pe cari monahii coborau zilnic la iazul cu pești). Dela primele începuturi până azi a trecut adesea prin nenorociri. În secolul al XV-a au trebuit să se refugieze din cauza ocupației engleze aproape toți călugării. În secolul al XVII-a ajunge beneficiu de înzestrare pentru protejării Regelui. Mănăstirea cunoaște epoci mai puțin ideale, dar tot în acest secol apare și omul providențial care să redea așezământului de viață după chipul ingeresc adevărată sa strălucire — Abatele Jean Armand le Bonhillier de Rancé, figură rară de reformator energic al mănăstirii. Despre opera sa au apărut mai multe monografii importante. Pomenim pe romanticul Chateaubriand și pe academicianul Henri Bremond. După câțiva ani de viață după pravila lumii păcătoase,

vinde totul și caută mântuirea sufletească la mănăstire. Ajungând superiorul mănăstirii îi schimbă cu totul înfățișarea. Întroduce legea tăcerii absolute. Oprește pentru totdeauna mâncarea cărnii. După Bossuet, Abatele de Rancé era un al doilea Sfânt Bernard. I-a reușit să creeze în sihăstria normandă o viață monahală foarte austeră. A înflorit mult timp acel așezământ de viață desăvârșită, după chipul vieții ingeresti, dar n'au întârziat nici marile persecuții.

Revoluția Franceză aduce cu sine desființarea tuturor ordinelor și congregațiilor călugărești. Trapistii se refugiază în Elveția, la Friburg. Intemeiază mănăstiri trapiste în mai multe țări. Se întemeiază și mănăstiri trapiste pentru femei (lucru destul de greu — femeie care să tacă!) Francezii cuceresc Elveția în 1798. Trapistii se refugiază în Rusia. După campaniile napoleoniene sunt siliți să se refugieze în Westfalia și în Anglia. Abia în 1815 trapistii dela Soligoy ajung din nou în vechea lor mănăstire. Secolul al XIX a adus iar clipe de suferințe. În 1880 iar sunt scoși dintre zidurile atât de scumpe sufletelelor lor. De data aceasta exilul a fost de scurtă durată. Între 1887-1891 le-a reușit să construiască biserica cea nouă ale cărei turle strălucesc și azi în ochii vizitatorilor pioși. Am schițat foarte fugar istoricul mănăstirii. Se poate citi mai amanunțit în La Trappe de Charles Grolleau și Guy Chastel. Prin lectura cărții d. I. M. Rașcu cunoaștem și viața din

alte vremi dar și aspectul de azi al mănăstirii. I-a reușit să o prezinte atât de frumos, încât te cucerește dela prima pagină.

Iosif E. Naghiu

TEODOR SCARLAT: Vatra Magilor, editura „Cartea Românească“ București.

Într'un secol al mașinismului, al vitezei și al senzațiilor tari, cum pare a se contura, secolul acesta, al XX-lea, — un scris calm, liniștit și unit în sinceritatea lui cu însăși sinceritatea naturii, este nu numai reconfortant ci chiar revelator.

Zic revelator, deoarece febra mașinismului nebunatic din zilele noastre se resimte atât de puternic, chiar și asupra felului de a gândi și simți, încât a i te sustrage este un act de adevărată virilitate sufletească.

D. Teodor Scarlat, prin volumul: „Vatra Magilor“ de curând tipărit, face mai mult de cât a se sustrage de sub influința nervozității generale, fiindcă nu se regăsește numai pe vatra „Strămoșilor amestecați cu vremea și cu lutul“, ci, el și cântă intima prietenie a omului cu natura.

În ceasul tulbure cosașul respiră aerul greu de viață Al fânățelor și o bucurie negrăită îl năpădește; Coasa îi zâmbește limpede, la începutul de dimineață Când câmpul se scutură lenes de rouă și crește.

Semn bun: soarele umple năvalnic întinsurile darnice. Prin sate, cocoșii trezesc copii și grădinile. Uite cum bețe de slavă pică'n îmaș ciocârliile Și cum adună miere bogată, albinele harnice.

Știri mărunte

Misiuni populare. In zilele de 23-29 Maiu c., Cuv. P. Iosif Bal, ieromonah basilian dela Obreja, a ținut sfințe misiuni populare în Boianul din jud. Turda. S'a apropiat nespus de multă lume de SS. Taine. In Reuniunea Mariană au fost primite sărbătorește 150 de membre. La invitarea de a jertfi pentru noua biserică ce trebuie ridicată în această parohie, un credincios — Dan Alexandru — a răspuns dăruind 2 jugăre de pământ. Mai dăruiseră în acelaș scop Iosif Cantor și văd. Anica Trifan câte 100.000 lei, iar Vasile Moldovanu a Petorii 10.000 lei. — Preamărit fie Domnul pentru toate!

Danie însemnată. In amintirea fiului lor decedat, dna Olga și d. prof. Alex. Oteteleşanu au dăruit Academiei Române moșia lor Spineni, com. Godeni (Dolj) în suprafață de 300 ha. dimpreună cu conacul aflător pe ea. Din venitele acestei donațiuni se vor da, anual, premii școlare de câte 7000, 10.000 și 20.000 lei și se vor institui și cicluri de câte cinci premii mari, de 250.000 lei fiecare.

Savant român decorat de Regele Bulgariei. Dumineca trecută Boris III, regele Bulgariei, a primit în audiență pe d. Horia Hulubei, rectorul universității din București, decorându-l cu ordinul „St. Alexandru”, în gradul de mare ofițer. Vestitul nostru om de știință a fost viu sărbătorit în capitala țării vecine, de peste Dunăre.

Dela Arad. In Aprilie c. s'a ținut la Arad ședința plenară a Reuniunilor Femeilor Române Unite din districtul protopopesc după masă la orele 4, sub prezidenția d-nei Olga dr. Vicaș, prezidenta diecezană. Au participat la această ședință toate prezidente parohiale, apoi păr. Dr. T. Voștinariu, propop, și preoții dela sinod. — Deschizând ședința, d-na prezidență vorbește foarte însuflețit despre apostolatul modern, arătând direcțiile în cari trebuie dezvoltată activitatea reuniunilor femeilor, venindu-se astfel în ajutorul preoților chemați să conducă sufletele spre împărăția lui Dumnezeu. Păr. Protopop Voștinariu arată apoi scopul înalt urmărit de reuniunile femeilor unite, din rândurile cărora s'au ridicat atâtea sfințe ale bisericii noastre universale. D-na Maria I. Stoica-Gurba își citește conferința despre cultul Preacuratei Fecioare Maria, cerând încolonarea sub steagul sf. Fecioare. Se citește apoi scrisoarea d-nei Prezidente generale Livia R. Boilă și se desbat amănunțit mijloacele de reorganizare, ajungându-se la concluziuni prac-

In ochii coșului largurile prind să-și alinte
Invătorata, sfânta lumină...

Pe coasa în iureș, fânul își culcă fruntea cuminte
Pentru o supusă și inimiresmată hodină.

(In ceasul tulbure, pag. 15).

Și din această plăcere de a cânta buna
înțelegere a omului cu natura, poetul nostru
își face o chemare de totdeauna, și în ritmul
calm, prietenos și optimist, ne cântă:

Cântecul carelor pe drumuri prăfuite,
Cântecul vântului de vară printre frunzarele adormite
Cântecul macilor aprinși pe răzoare, cântecul sapei în
[țarina fierbinte,

Cântecul lucios al secerei, cântecul care nu înșală,
[care nu minte;

Cântecul vindecător ca o rugăciune în nevoi,
Cântecul sfânt al brazdelor, cântecul mătăsoaselor ploi;
Cântecul ierburilor și al miriștelor întomnate,
Cântecul plin al grânelor și al viilor îmbătate;

Cântecul spornic al batozelor, vara la treerat —
Cântecul de noapte al greerilor, sub cerul îngândurat;
Cântecul prigoariilor prevestitor de ploaie, cântecul
[dorului fugit

Departate, în fundul câmpului amugit...

(Chemarea de totdeauna, pag. 19).

Și toate acestea, atât de natural, de sincer și în acelaș timp vrăjindu-te cu senina și rodnică muzicalitate a unui ritm larg și plin, ca și pasul țaranului nostru, când se rentoarce seara, cu sapa pe umăr, dela prășit.

E nou și specific, la d. Teodor Scarlat, felul de-a vedea, simți și înțelege natura, ca și pe o mamă, sau soră bună. Deaceea, în poezia din *Vatra Magilor*, găsim o natură așa cum este ea de fapt, măreață'n sinceritatea

țice de urmat. — După acestea se procedează la alegerea Comitetului districtual precum urmează: Prezidență districtuală d-na Valeria Dr. Bledea, viceprezidente d-nele Marioara dr. T. Iuonaș din Ineu și Margareta Fl. Popoviciu din Semlac, secretari păr. Iosif Vezoc și Maria I. Stoica. — Urmează câteva propuneri și comunicări, după cari ședința se închide. (P. Micu).

Locale. Dumineca viitoare, a tuturor Sfinților, va predica în catedrală păr. Dr. Nicolae Lupu dela Cancelaria Mitropolitană, despre: Sfințenie.

— Dumineca trecută, împlinindu-se doi ani dela moartea neuitatului arhieru Alexandru Nicolescu, s'a slujit în catedrală un parastas pentru sufletul adormitului în Domnul. Actul sfânt l-a săvârșit Il. Sa Dr. Victor Macaveiu în sobor de preoți.

— Joi la Praznicul Înălțării Domnului, în prezența Revmului Iuliu Maior, canonic metropolitan, inspectorul școlii, s'a făcut încheierea cursurilor la liceul comercial de fete din Blaj „Regina Păcii”. S'a desfășurat un frumos program artistic, după care a urmat raportul Dnei Directoare Em. Hoșpârteanu, și distribuirea premiilor elevelor sărguincioase. Din raportul Dnei Directoare rezultă că școala e încontinuu progres, numărul elevelor ordinare fiind peste 320 iar al celor particulare peste 100.

Contribuția diecezei de Lugoj la Palatul Invalizilor. La acțiunea laudabilă pornită din inițiativa d. Mareșal Antonescu, de a se ridica un palat pe seama mutilaților și invalizilor de război, Episcopul și Clerul diecezei române unite de Lugoj s'au raliat cu tot entuziasmul sufletului, înțelegând că e vorba de o cauză mare românească și creștinească. Jertfa eroilor noștri, cari au înscris cu litere de aur pagini de nepieritoare glorie în Cartea Neamului nostru, e o mândrie pentru noi Români, și P. S. Sa Ioan al Lugojului, dimpreună cu Clerul diecezan, în semn de recunoștință și-au trimis deja obolul lor pentru ridicarea edificului pe seama acelora cari și-au vărsat sângele pe altarul Patriei. Contribuția Diecezei este de Lei 90.000, menită să alimenteze fondurile necesare pentru Palatul Invalizilor, drept mărturie a unei juste prețuiri și nefermurate recunoștințe căci au binemeritat dela Neam și Patrie.

Călugări repatriați. Făcând reprezentanții Vaticanului demersurile de lipsă la autoritățile britanice din Palestina, acestea s'au învoit să repună în libertate călugării și călugărițele de naționalitate italiană, internați încă dela începutul ostilităților. Li-s'a cerut însă atât călugărilor cât și călugărițelor să renunțe la activitatea lor în Țara

sa și mereu cântând imnul de slavă Creatorului.

Așa vede Dumnealui natura și pe noi ne vrea înfrățiti cu ea, în acelaș cântec de Osana, înălțat Dumnezeirii:

Sus să avem inimile și în pământ
Rădăcinile care ne ridică spre slavă,
De ne îndrăgim de lumină și cânt
Ca de-o binefăcătoare otravă.

Sus să avem inimile, către Domnul
Măririlor și al stelelor noastre fierbinți,
Să nu ne mai chinue mințile somnul
Înbătătorul de ascunse dorinți!

Sus să avem inimile, lângă țării,
Aproape de zodii și nesfârșire,
Să unduiască 'n tihnă, pe vechile câmpii,
Căldura lor rodnică iubire!

(Sus să avem inimile, pag. 27).

După scurtele noastre considerații, putem concluda că, poezia din placheta *Vatra Magilor* e o poezie majoră, majoră atât prin fondul ei, cât și chiar prin noile și viguroasele imagini: *coasa îi zâmbește limpede; — câmpul se scutură leneș de rouă; — fânul își culcă fruntea cuminte; — cântecul lucios al secerei; — cântecul mătăsoaselor ploi, etc.*

Așa că, după *Claviaturi* (poeme 1935), *Floarea reginei* (poeme Buc. 1939) și *Ora de sbor* (poeme, Buc. 1940), prin volumașul *Vatra Magilor* poetul câmpului tânăr și reavăn a făcut un pas calm, optimist și sigur nu numai mai departe ci și mai sus!

Petru Anca

Sfântă și să plece în țara lor de obârșie. La ceea ce-i vizați s'au și învoit, de silă ca de voie.

Direcția Generală C. F. R. a aprobat să prelungească dela 30 la 60 de zile valabilitatea biletelor de dus-întors. Dispoziția aceasta a și trecut în tariful locale de călători, iar aprobarea Direcției Generale C. F. R. se aplică și la biletele în curs de valabilitate. Adecă: un călător care a luat deja bilet înainte de noua dispoziție are timp liber de înapoiere 60 de zile.

Telefonul „Unirea”

I. Mărgineanu. Deva. Am primit 500 Lei în contul abonamentului pe anul curent. Restul le-a predat „Cult. Creștine”. Vă mulțumim pentru prăsolvire.

Dr. Trif Arad. Am primit 500 în contul abonamentului pe 1942 și 1943.

Grozescu Rupea. Confirmăm primirea abonamentului pe 1943.

Of. parohial Galați. Am primit 300 Lei abonament pe 1941 și 1/4 1942.

Mărginean Cărpiniș. Am primit 500 Lei în contul abonamentului pe 1943. Vă mulțumim pentru prăsolvire.

Dr. Pinte Luduș. Ap primit 600 Lei, în contul abonamentului pe 1942-1943.

Bogdan Zlatna. Prin „U. P.” am primit 1000 Lei, pentru susținerea gazetei. Vă mulțumim.

Văd. maior Bota Ineu. Am primit 1000 Lei în contul abonamentului pe 1941-1943. Vă mulțumim pentru prăsolvire.

Dr. Vuia Ticvanul-mare. Am primit abonamentul pe 1943. Gazeta am început s'o trimitem din nou.

BISERICA ROMÂNĂ-UNITĂ — TEIUȘ

PUBLICAȚIUNE

In ziua de 11 Iulie 1943, ora 14, în salul Of. Parohial Român-Unit din Teiuș se va ține *licitație publică* cu oferte închise pentru darea în lucrare:

I. *Iconostasul Bisericii*, din lemn de stejar sculptat și aurit, în stil bizantin. Dimensiunile deschiderii sunt: Înălțimea 9'50" Lărgimea 8 m.

II. *Pictura și zugrăveala decorativă a bisericii și pictura iconostasului.* Pictura va executa cu vopsele „Tempera-caseină”. Tabourile vor avea caracter bizantin, decorativă românească, apropiindu-se în stilul pictura occidentală.

III. *Mobilierul bisericii*, din lemn de stejar cuprinzând: Amvonul, Scaunul Arhieresc, Stranele cantonale, scaunele de jur în lângă perete, și băncile din mijlocul bisericii.

Planul se poate vedea la oficiul parohial. Concurenții își vor pregăti și prezenta pe termenul fixat planul și devizul acestor lucrări, pentru fiecare în parte.

Curatorul își rezervă dreptul de a alege între concurenți.

La concurs nu vor putea fi admiși decât pictorii autorizați de On. Minister.

Pentru pictură concurenții vor înainta un plan la scară redusă și un fragment de pictură executat amănunțit în culori, către un studiu al unui tablou principal.

Garanția va fi de 5% din valoarea lucrării fertei, și se va depune deodată cu oferta.

După deschiderea ofertelor se admite llicitația verbală.

Concurenții trebuie să intrunească toate condițiunile cerute de lege în vigoare.

Teiuș, la 7 Iunie 1943

Petru Gruia Irg. **G. O. Moldovan**
Traian M. Ștefu Prim curator onorific
Preoți conduc. lucrărilor

Lazar Iosif
Prim curator